

A LA MESA DE LA COMISSIÓ DE MEDI AMBIENT I SOSTENIBILITAT

APORTACIONS PER ESCRIT AMB RELACIÓ A LA PROPOSICIÓ DE LLEI DE CREACIÓ DE L'AGÈNCIA DE PATRIMONI NATURAL (TRAM. 202-00036/12)

«Primerament, en nom de la Federació de Municipis de Catalunya voldríem agrair a aquesta Comissió de Medi Ambient i Sostenibilitat l'oportunitat que se'ns dona de valorar aquesta Proposició de Llei de creació de l'Agència de Patrimoni Natural, presentada pels grups parlamentaris JxCat, ERC, PSC-Units i CatECP.

No hi ha dubte del protagonisme que tenen els governs locals en tot allò que afecta les polítiques mediambientals. El medi ambient està inclòs en la relació de matèries que han de ser de competència municipal. L'article 84.2.j) de l'EAC estableix la competència local per a la formulació i la gestió de polítiques per a la protecció del medi ambient i el desenvolupament sostenible. Després els articles 25 i 26 de la LRLBRL acoten les competències dels ens locals al medi ambient urbà, per bé que la legislació sectorial i la de règim local catalana (66, 67 i 71 del TRLMRLC) les estenen més enllà d'aquest medi. I alhora, el TRLMRLC permet aquí, als municipis, l'exercici d'activitats complementàries a les pròpies d'altres administracions públiques.

A banda de la protecció i gestió de l'aigua i els residus, o el control general de les activitats privades, els municipis tenen competències ambientals en la protecció de la biodiversitat, l'atmosfera i l'espai aeri i poden adoptar polítiques en matèria de sensibilització, informació i educació ambiental.

En relació a la declaració dels espais naturals protegits, cal que els ens locals siguin consultats perquè ells poden incidir en la delimitació i aprovació que d'aquests en faci la Generalitat o l'Estat. A més, també sobre la base de les competències urbanístiques els ajuntaments poden delimitar i protegir per mitjà de plans especials espais de sòl no urbanitzable.

Conseqüentment, estem molt satisfets que es vulgui escoltar la nostra veu en la tramitació d'aquesta iniciativa legislativa que no ens és gens indiferent.

En aquesta compareixença començarem fent esment a la importància i els avantatges que comporta la creació de l'Agència, i, ja entrant en el contingut de l'articulat de la Proposició de Llei, farem referència a la seva composició i al contingut del seu contracte programa.

1. La creació de l'Agència de Patrimoni Natural i la seva importància

Quant a aquesta primera qüestió, sembla que hi ha força consens parlamentari, per tal com l'Agència ha de contribuir a la protecció, la planificació, la gestió, la restauració, la millora i l'estudi del medi natural continental i marí de Catalunya. La finalitat d'aquest nou ens que vol crear la Proposició de Llei és la de conservar el patrimoni natural, la biodiversitat i la geodiversitat, i garantir els serveis ambientals i les externalitats econòmiques positives dels ecosistemes, amb criteris d'integritat, sostenibilitat, persistència i eficàcia. Aquí fora bo tenir en compte també el criteri de proximitat que la Proposició de Llei omet d'esmentar.

Es crea així una entitat amb personalitat jurídica diferenciada –empresa pública, com en el cas de l'Agència Catalana de l'Aigua i l'Agència de Residus de Catalunya-, amb l'objecte de portar a terme una gestió i protecció del medi natural molt més eficient i eficaç que l'actual, que es troba molt dispersa entre els òrgans institucionals i els diferents nivells administratius que s'ocupen d'aquesta política: departaments Territori i Sostenibilitat i Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació de la Generalitat de Catalunya- i administracions locals. Hi ha una confusió quant a les competències i els òrgans administratius dels dos departaments lligats amb el medi natural i la conservació de la naturalesa, de forma que ens trobem que hi ha espais protegits que s'adscriuen a un o a l'altre departament, sense saber ben bé quin ha estat el criteri per vincular-los. A aquest desordre interdepartamental cal afegir l'existència d'altres ens, com els consorcis de parcs i espais naturals de les diputacions (Girona i Barcelona), consells comarcals, Àrea Metropolitana de Barcelona i ajuntaments.

Malgrat els esforços de tots els agents públics implicats, l'existència de totes aquestes estructures i disparitat de criteris interadministratius ha incidit en una conservació en ocasions deficitària i ineficient dels espais naturals i la biodiversitat al llarg del temps, que a sobre, a vegades, també ha sigut objecte d'intervencions múltiples. Fet al que cal afegir el de la insuficiència de recursos materials, humans i econòmics que s'hi ha dedicat.

Amb l'Agència de Patrimoni Natural Catalunya es crea una estructura amb personalitat jurídica pròpia, adscrita a un únic departament, el competent en matèria de medi ambient, més transversal i eficient. Aquest fet sens dubte ha de servir per:

- Contribuir en una major transversalitat de les polítiques del medi natural i la biodiversitat. Prestar els serveis amb criteris d'eficiència i economicitat i de forma descentralitzada.

- Pal·liar el dèficit de mitjans humans, materials i econòmics. Flexibilitzar la contractació de personal més especialitzat i pluridisciplinar.

- Clarificar el model de governança dels espais naturals protegits.

2. La composició de l'Agència de Patrimoni Natural

La creació de l'Agència ha de servir per impulsar la coordinació i garantir la cogovernança de les administracions amb competències amb matèria de medi ambient. Tanmateix, la representativitat dels governs locals no acaba de ser prou rellevant amb la importància que aquests tenen en la realitat mediambiental del nostre territori i en línia amb el principi de proximitat que hauria d'informar les polítiques públiques.

L'Agència del Patrimoni Natural té els òrgans de govern que regulen els articles 3 i 4 de la Proposició de Llei: el Consell de Direcció i la Direcció. En el Consell de Direcció el pes dels vocals escollits per les entitats associatives d'ens locals més representatives hauria de ser més elevat i els de les administracions locals supralocals haurien de ser proposats pels seus respectius plens i no deixar la

seva designació en mans del conseller competent. Perquè el que no pot sostenir-se és que els dos representants de les administracions supralocals s'hagin de subjectar a la disciplina de vot de la Generalitat i no tinguin les mans lliures per defensar els seus interessos.

D'un total de 30 membres que componen el Consell de Direcció, 13 provenen de la Generalitat, 5 de les administracions locals (2 en representació de les entitats associatives d'ens locals més representatives, 2 de les administracions supralocals i 1 de l'associació de municipis forestals més representativa), i els altres 13 d'institucions diverses (organitzacions agràries, propietaris de forests de titularitat privada, Consell de Protecció de la Natura, Institució Catalana d'Història Natural, Xarxa de Custòdia del Territori de Catalunya -en aquesta estan associats diversos ajuntaments-, Obrador del Tercer Sector Ambiental de Catalunya, entitats ecologistes o naturalistes i persones de reconegut prestigi). A més, resulta que s'assenyala expressament que la representació de la Generalitat té una majoria absoluta de vot en aquest Consell (article 4.2). Aleshores se suposa que aquest vot ha de ser ponderat, atesos els representats de què disposa la Generalitat.

Som del parer que cal una representació més àmplia del món local, on entre les administracions supralocals hauria d'especificar-se que estaran representades les diputacions (i, òbviament, pels representants que elles escullin) i l'Àrea Metropolitana de Barcelona, i on l'Ajuntament de Barcelona també tingués una representació pròpia. Creiem que una representació local del 17% o el 20% (si comptem que la Xarxa de Custòdia del Territori de Catalunya l'integren alguns ajuntaments) és clarament insuficient si el que es vol és tenir un òrgan de govern amb participació dels ens locals on es puguin dur a terme també polítiques descentralitzades.

3. El contracte programa de l'Agència de Patrimoni Natural

Quant al contracte programa que regula l'article 5 de la Proposició de Llei, es troba a faltar entre els seus continguts l'avaluació econòmica i els recursos assignats a la relació de serveis i activitats que ha de prestar l'Agència.

Un contracte programa ha de tenir uns compromisos econòmics amb càrrec a uns pressupostos. No es tracta d'especificar en la Proposició de Llei l'import exacte d'aquest compromís ni la partida pressupostària a què s'ha d'imputar, però sí d'assenyalar de forma genèrica que entre els continguts del contracte programa ha de constar la previsió econòmica corresponent per desenvolupar les funcions que s'han assignat a l'Agència.

Desitgem que aquestes propostes puguin ser incorporades al text de la iniciativa legislativa debatuda.»

Data: 23 de juliol de 2019

Nom de la persona/entitat que fa les aportacions: Federació de Municipis de Catalunya